

Minőségi felmérés eredményei

Erasmus+ VET stratégiai partnerségi pályázat

Pályázat elnevezése: ENTRE-YOU - Entrepreneurial Mindset for Young Disadvantaged Jobseekers

Pályázat száma: 2015-1-RO01-KA202-015052

Pályázat időtartama: 24 hónap, 2015. szeptember 1. – 2017. augusztus 31.

ENTRE-YOU partnerség

www.entreyou.eu
www.facebook.com/entreyou/

Tartalom

Bevezetés	5
Felmérés eredménye – Álláskereső fiatalok válaszai	7
Felmérés eredménye – Állásadók válaszai	12
Összegzés, végkövetkeztetések	16

A projekt az Európai Unió támogatásával valósul meg

A jelen kiadvány tartalmáért kizárólag a szerzők tartoznak felelősséggel, és az nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió véleményét. Az Európai Bizottság nem vállal felelősséget az itt található információk bármilyen lehetséges felhasználásáért.

Bevezetés

Az ENTRE-YOU projekt

A fiatalok munkanélkülisége az egyik legnagyobb kihívás, amivel az európai munkaerőpiacoknak manapság szembesülniük kell. Közben rengeteg fiatal hiába kutat állás vagy gyakornoki pozíció után, az üres állások gyakran nem töltődnek be, mert a munkaadók azon panaszkodnak, hogy nem találnak megfelelő fiatal jelölteket.

Ezzel a helyzettel hangsúlyozottan szembesülnek a társadalmi vagy gazdasági szempontból hátrányos helyzetű fiatalok. Ennek okai abban keresendők, hogy sok pályakezdő nincs tisztában a cégek alapvető működésével, illetve nem rendelkezik elég magas kompetenciákkal.

Az ENTRE-YOU - Entrepreneurial Mindset for Young Disadvantaged Jobseekers projekt erre a problémára nyújt megoldást azáltal, hogy kifejleszt egy átfogó, gazdasági ismereteket és készségeket fejlesztő képzést, amely hozzásegíti a hátrányos helyzetű fiatalokat, hogy sikeresen lépjenek a munka mezejére.

Az EBC Licensing GmbH és további hét, Európa-szerte működő EBC*L vizsgaközpont együttműködésével jön létre a tanterv, a didaktikai és módszertani megközelítés, a frontális és online tananyagok sora, valamint az a kiadvány, amely a VET-területen dolgozó képzőket hivatott segíteni.

A VET-képzők számára egy sor tanfolyam áll majd a rendelkezésre, amelyek által a projektben létrejött szellemi termékek alkalmazásához kapnak útmutatást.

Az ENTRE-YOU tanfolyam a későbbiekben lehetővé teszi a résztvevők számára az EBC*L Life Management tanúsítvány megszerzését.

A minőségi felmérés háttere

A felmérés célja a munkaerő-piacon közvetlenül vagy közvetetten érintett szereplők (munkaügyi központok, közhivatalok, szociális intézmények, civil szervezetek és magánvállalkozások), illetve maguknak a fiatal álláskeresők véleményének, attitűdjének összegyűjtése volt.

Az összegyűjtött válaszok és azok eredményei szolgáltatják a kulcsinformációt a résztvevő országokban (Románia, Ausztria, Hollandia, Spanyolország, Horvátország, Magyarország és Bulgária) élő, hátrányos helyzetű munkanélküliek egyéni problémáinak megoldását irányzó új célok és módszertani megközelítések tervezéséhez.

A minden résztvevő országban elvégzett felmérés során 17 különféle kérdést tettünk fel, melyből 9-et a fiatal álláskeresőknek, 8-at pedig a munkaadók/egyéb fentebb ismertetett intézményekben dolgozóknak. Néhány kérdés hasonló, kettő pedig teljesen megegyező volt mindkét célcsoport számára.

A legtöbb kérdésre minden, a felmérésben résztvevő országban nagyon hasonló válaszokat kaptunk. Minden válaszadó válaszait névtelenül kezeltük. Az anonim válaszokon keresztül objektív képet kaptunk a munkanélküli fiatalok helyzetéről, továbbá az érme másik oldalán elhelyezkedő munkáltatók jelen problémához való hozzáállásáról.

Felmérés eredménye – Álláskereső fiatalok

Az 1.1; 1.4; 1.5 és 1.8-as kérdéseket külön kiemeltük, ugyanis a felmérés meghatározó részét képezik. Összesen 147 fiatal álláskereső vett részt a felmérésben. Alábbiakban olvashatóak a megkérdezett álláskereső fiatalok válasza a következő kérdésekre:

1.1 Mit gondolsz, miért van manapság sok munkanélküli fiatal?

A megkérdezett fiatalok túlnyomó része csaknem ugyanúgy reagált. 100%-uk kiemelte a fiatalok körében problémaként megjelenő munkatapasztalat hiányát. 70%-uk állította, hogy kevesebb nyitott pozíció van, mint amennyi munkanélküli fiatal, ami így kifejezetten hátrányt jelent azoknak, akiknek még nincsen munkatapasztalata. Megint mások azt válaszolták, hogy eleve nehéz a végzettségüknek/képzettségüknek megfelelő munkát találni.

Többen beszéltek a fiatalok munkanélküliségének ciklikus jellegéről, utalva arra, hogy a fiatalok munkanélküliségének nagy része a meglévő pénzügyi és gazdasági válságnak köszönhető, pl. a partnerországokban immár 6 éve jelenlevő, a főként rossz közpolitikák és kormányzati döntések okozta recesszió eredményeként. Ez idő alatt (a megkérdezettek 80%-a szerint) nem volt sok munkalehetőség, ennek köszönhetően a munkanélküliség teljes szintje növekedett, felerősítve a negatív tendenciát.

Nevezetesen, a megkérdezettek (100%-uk munkanélküli) eleve sokkal nehezebb helyzetbe kerültek (viszonylag rövid idejű, vagy hiányos oktatásban részesülők, nagyobb bizonytalanság veszélyezteti őket a szerződéses munkakapcsolat elérésében, avagy kevesebb kapcsolatuk van a munkakereséshez) a munkavállalást illetően még a jobb időkben is, de a recesszió idejében ők az elsők, akiket elbocsájtanak (határozott idejű munkaszerződések) és ők az utolsók, akiket alkalmaznak.

Mindazonáltal, a recesszió mellett más okai is vannak a fiatalok magas arányú munkanélküliségének. Nincs elég meghirdetett pozíció, és az egyik legismertebb – fentebb is említett – okok közt a munkaadók által támasztott ismeretek és készségek hiánya található, ami megnehezíti az átmenetet az oktatás és a munka világa között. A fiatalok nem tudják, hogyan kell önéletrajzot és motivációs levelet írni, továbbá, hogy hogyan szükséges viselkedni egy állásinterjún. Ahogy sokszor azt sem, hol és hogyan keressenek munkát, és alapvetően hogyan álljanak pozitívan a munkakereséshez.

Emellett ott vannak a munkaügyi jogszabályok valamint néhány intézményi gyakorlat, mint pl. a kollektív szerződések, amelyek a fiatalokat kedvezőtlen munkaerőpiaci helyzetbe helyezik. Sőt, vannak olyan, kifejezetten nem gazdasági okok, mint

a fiatalok saját vagy családi döntései (nem legális munkából származó jövedelmek, egyéb családi kötelek), amelyek befolyásolhatják a magas fiatalkori munkanélküliséget és az inaktivitást.

A megkérdezett fiatalok több mint fele véli úgy, hogy azért van sok fiatal munka nélkül, mert alapvetően hiányzik a motivációja a munka vállalásához, röviden, mert nem is szándékozik dolgozni.

1.2 Mit jelent számodra az, ha van munkád?

Minden válaszadó álláskereső számára a foglalkoztatás elsősorban anyagi biztonságot és védelmet jelent a fiatalokat veszélyeztető társadalmi kockázatokkal szemben. A munkavállalás motiválja őket, gazdasági és pénzügyi függetlenséget ad (megkérdezettek 92%-a szerint), emellett lehetőséget más területen való tanulásra/képzésre, jövedelmet a szükséges alapvető tevékenységekhez.

Az anyagi függetlenség a családjuk függetlenségét is biztosítja. Ezen kívül, a munkavállalás révén munkatapasztalatra, új képességekre és új lehetőségekre tudnak szert tenni.

1.3 Szerinted hogyan befolyásolja a fiatalok munkanélkülisége a munkanélküliség egészét?

A munkanélküliség lassítja a fiatalok függetlenedését és szegénységhez vezethet, amely így végső soron gyakran vezet az érintett egyének társadalmi kirekesztéséhez. A hosszú távú munkanélküliség depresszióhoz vezethet, stresszt okoz és csökkenti a motivációt, ezzel párhuzamosan növeli az élet dolgaihoz való passzív hozzáállást ("Nincs sem munka, sem képzési lehetőség").

A fiatal válaszadók többsége (75%) vélte úgy, hogy a fiatalok munkanélküliségének növekedésével az egész munkanélküliségi helyzet is erősödik. A munkanélküliség erősödésének másik aspektusa (a válaszadók fele szerint) továbbá az is, hogy ha van/lesz is munkájuk, a munkanélküliség növekedésének köszönhetően csökkenhet jövedelmük, és így a bevételkiesés veszélyeztetheti lehetőségüket egy fényes jövő megteremtéséhez.

A válaszadók másik fele szerint pedig mindez torz önképhez, bizonytalansághoz és teljes motivációvesztéshez vezethet.

1.4 Mit tesz téged boldoggá?

Jelen életkorukban a válaszadók (tinédzserek, fiatal felnőttek) boldogok, ha nincsen házi feladatuk, ha jó osztályzataik vannak, ha el tudnak menni példaképeik koncertjeire/meccseire, vagy ha megtapasztalják az első szerelmet.

Később örülnek, ha egyetemre/főiskolára tudnak menni, ha új embereket ismerhetnek meg, ha szórakozhatnak, és ha sikerül a vizsgájuk. Ha pedig nem folytatják tanulmányikat felsőoktatási intézményben, akkor örülnek, ha tisztességes munkát találnak és saját bevételi forráshoz jutnak, ezáltal új ruhákat, új telefont vehetnek, külföldre utazhatnak és barátokkal lehetnek, vagy éppen karrierüket építhetik, egyszóval élvezhetik függetlenségüket.

Ezt követő életkorukban örömmel tölti el őket, ha van egy jó állásuk és megengedhetik maguknak a szülőktől való leválást, ha barátnőjük/barátjuk van, vagy akár férjük/feleségük és gyerekeik. Sok fiatal (válaszadók 78%-a) alapvetően boldog, ha produktív és új dolgokat tanul. Szintén örülnek, ha nem kell számukra nem tetsző kötelezettségek közé szorítani magukat, valamint ha elég pénzük van.

1.5 Mi az, amitől tartasz/félsz?

Napi szinten megvannak a fiatalok saját félelmei, mint pl. hogy nem sikerül egy vizsgájuk; a szülei rájönnek, hogy olyat csináltak, amit nem szabadott volna; vagy, hogy éppen a barátjuk/barátnőjük szakítani szeretne velük.

A fiatalok azt is elmondták, hogy félnek egy hosszú távú munkanélküliségtől, amely megnehezítheti az általános életszínvonaluk folyamatos fenntartását.

Ahogy idősödnek, úgy félelmeik egyre inkább hasonlítanak a felnőttekéhez: vajon felveszik-e őket egyetemre/főiskolára, lesz-e munkájuk, képesek lesznek-e megfizetni néhány olyan alapvető dolgot, mint pl. önállóan, szülei nélkül lakni, nyaralni menni, ill. hogy megtalálják-e a "megfelelő" férjet/feleséget.

A kérdés megválaszolásakor a fiatalok sok esetben inkább spekulatívabbak voltak, azonban valós, tényleges félelmeiket merészen elmondták: közeli emberek elvesztése, bizonytalanság, munkahely elvesztése vagy éppen a félelem, hogy csak külföldön fognak munkát találni.

Az ellehetetlenülés, hogy képesek legyenek észrevenni és azonosítani saját lehetőségeiket vagy éppen tisztán látni perspektívaikat az iskola befejezése után.

Összességében a megkérdezett fiatalok 96%-a fél a hosszú távú munkanélküliségtől, amely megnehezítheti az általános életszínvonaluk folyamatos fenntartását.

1.6 Ki felel a saját boldogságodért?

(Mennyire érzed azt, hogy saját életedet képes leszel irányítani?)

Szinte minden fiatal (a megkérdezettek 98%-a) egyetért abban, hogy mindenki felelős a saját boldogságáért ... A megkérdezettek leggyakoribb válasza: "Én vagyok a felelős a saját boldogságomért" vagy "Mindannyian felelősek vagyunk a saját döntéseinkért, és magunknak kell döntenünk az életünkről" (Forrás: interjúalanyok válasza).

1.7 Mit gondolsz, az iskolák jobban is felkészíthetnék a fiatalokat a felnőtt életre? Ha igen, hogyan?

A fiatalok válaszaiknak elemzését követően az alábbi konklúziók vonhatóak le: a fiataloknak nem csupán arra van szükségük, hogy bizonyos lexikális tudásra tegyenek szert az iskolában, hanem arra is szükségük lenne, hogy különböző készségek, hitek, értékek és szokások is beépüljenek formális oktatásukba.

Ez azt jelenti, hogy a fiataloknak tisztán kéne látnia azt, mi várja őket "a valós, nagyvilágban", amikor kikerülnek az iskolából. Szükségük lenne arra, hogy felvértessék őket egy sor olyan készséggel, mely pl. az álláskeresésben, a modern világban való eligazodásban segíti őket, ideértve a szociális és interkulturális kompetenciákat, az idegen nyelvek (főként az angol) használatát, valamint a számítógépes ismereteket.

Mindezt kiegészítve a minél korábbi életszakaszban való munkavégzési szokások megtapasztalásával, érte ez alatt a fiatal egyén képességét saját innovációjának, kreativitásának felismerésére, ötletei, gondolatai bemutatására vagy éppen egy saját vállalkozás elindítására. Mindezzel erősítve bennük a hitet, hogy nem szabad feladni, ha valami nem sikerül, hanem újra és újra meg kell próbálni. (Forrás: interjúalanyok válasza)

A fiatal munkanélküliek úgy gondolják, nem tanították meg nekik, hogyan kell és szükséges munkát találni. Ez csak néhány példa, de meggyőződésük, hogy az iskoláknak nagyobb szerepet kéne vállalniuk a fiatalok munkaerő-piacra, valamint a "felnőtt" életre történő felkészítésében (megkérdezettek 100% - a véli így). Ez alatt nem azt értik, hogy az iskoláknak konkrét ismereteket kéne átadniuk bizonyos feladatok elvégzésére (jóllehet, ez is feladata az oktatási intézményeknek), hanem, hogy ezen kívül egy sor olyan, további készségre, értékre és szokásra kellene megtanítani őket, amelyek a "felnőtt" világban való túléléshez szükségesek. A minél korábbi (15-16 éves kortól kezdődő) szakmai orientációs tanácsadás, valamint több, gyakorlat alapú oktatás segíthet nekik abban, hogy később megfelelő munkát találjanak.

1.8 Mit jelent számodra a siker? Szerinted ki számít sikeresnek?

A siker különféle dolgokat jelent a megkérdezettek számára, mint pl. élvezni azt, hogy vannak saját tulajdonaik, hogy van családjuk, vagy aki gondoskodik róluk, de jelenthet sok pénzt, ill. az életben való célok elérését. Számukra a siker elérése attól is függ, hogy üzleti, avagy magán indíttatású.

Összességében szerintük a sikeres ember boldogan él, biztonságos és kiegyensúlyozott élete van, és olyan dolgokat csinálni, amit szeret. A megkérdezett fiatalok 70%-a válaszolta, hogy a siker számukra egy olyan tapasztalat, ami boldoggá tesz, de nem jelenti azt, hogy örökké tart.

1.9 Milyen személyes terveid vannak a közeljövőre nézve?

Megfigyeltük, hogy sok fiatal próbál – egyelőre sikertelenül – állást találni. Sok állásinterjú után azt válaszolják a munkáltatók, hogy nem fejezték be kellően a tanulmányaikat és ezért nem áll módjukban alkalmazni őket. Ez az állítás nem állja meg a helyét. Nagy része a pályázatban részt vevő országok fiataljainak egyetemi diplomával rendelkezik, még sincsen munkája.

A fiatalok úgy vélik, hogy az egyensúly az életben sikerhez vezet. Nem minden a pénzről szól. Ugyanakkor, leggyakrabban az üzleti, elit, politikai, sport életben vagy szórakoztató iparban vezető pozíciót betöltő embereket tartjuk a legsikeresebbnek.

A fiatalok válaszaiknak elemzését követően az alábbi konklúziók vonhatóak le: az ember akkor lehet sikeres, ha hivatalnok vagy vezérigazgató, de lehet sikertelen abból a szempontból, ha például, úgy véli, nem érte el az összes célt, amit elérhetett volna, és ettől szenved, vagy ha elégedetlen a magánéletével. Természetesen, mindig lehet többet elérni és többre vágyani; a célok és ambíciók kívánatos jellemzők, de az embernek foglalkozásától függetlenül is élveznie kellene az életét. A lényeg, hogy legyen állása egy fiatalnak, lehetőleg a saját országában. Ugyanis ha nem talál munkát, akkor külföldre fog menni.

A fiatalok nagy részének közeljövőre vonatkozó terve, hogy új szakképzettséget szerezzenek és fejlesszék az angoltudásukat. Folyamatosan próbálkoznak, és nem adják fel.

A munkaerő-piacon aktívan tevékenykedő vállalkozások/munkaügyi központok/egyéb kapcsolódó intézmények/szervezetek felmérésének eredményei

A felmérésben összesen 74 személy vett részt. A 2.1; 2.4; 2.5 és 2.8-a kérdéseket ítéltük a legmeghatározóbbnak részükre.

A munkaerő-piacon aktívan tevékenykedő vállalkozások/munkaügyi központok/egyéb kapcsolódó intézmények/szervezetek az alábbi válaszokat adták:

2.1 Ön mit gondol, miért van manapság sok munkanélküli fiatal?

Amikor a fiatalok munkanélküliségének okáról beszélünk, a válaszadó vállalkozások/munkaügyi központok/egyéb kapcsolódó intézmények/szervezetek egyöntetűen egyetértettek abban, hogy a legtöbb munkáltató túl általános, vagy éppen túl specifikus jelöltet keres.

Az oktatási rendszer még mindig nem kínál lehetőséget a fiatalok számára olyan gyakorlati készségek megszerzésére, amelyek az iskolap elhagyását követően versenyképesebbé tenné őket a nyílt munkaerő-piacon.

Szintén rámutattak, hogy a fiatalok oktatása azért relative rossz minőségű, mert túl általános vagy nem elég kielégítő. Egyéb okok közt említhető a gyakorlonoki programok, a kedvező üzleti környezet, a motiváció és a tapasztalat hiánya, továbbá a gazdasági válság negatív következményei. Annak ellenére, hogy magas a munkanélküli ráta a partnerországokban, a munkaadók nem találnak a pozíciónak megfelelő szakembereket.

Másodszor, a fiatalok néha nem kellően motiváltak ahhoz, hogy kitartsanak, hajlandók elfogadni a legelső, akár nagyon alacsony fizetést kínáló állásokat.

A fiatalok továbbá sokszor azt várják, hogy mások oldják meg problémáikat és nagy elvárásai vannak a társadalom felé.

Másrésről az is ok lehet, hogy nem akarnak munkát vállalni, inkább otthon élnek szüleikkel és a gazdasági válság csak ok vagy igazolás számukra.

Harmadrészt pedig, a külföldi országokból beáramló olcsó munkaerő is oka lehet a fiatalok ki-ugróan magas munkanélküliségének.

2.2 Ön szerint mit jelent egy fiatal számára, ha dolgozik?

A vállalatok és egyéb érdekelt felek szempontjából a fiatalok számára a foglalkoztatás felelősséget jelent és azt, hogy a társadalom részei. Ez pedig lehetőséget kínál a készségeik, képességeik fejlesztésére, a pénzügyi függetlenség megteremtésére, a motiváció növelésére és a családalapításra (amennyiben vágyak rá).

2.3 Ön szerint hogyan befolyásolja a fiatalok munkanélkülisége a munkanélküliség egészét?

Általánosságban a munkanélküliség idő és pénzvesztést jelent, amelynek vannak pozitív és negatív hatásai is:

Pozitív hatások: szabadság az idő eltöltésében, a szociális kapcsolatok kiépítésében. A fiatalok ezen életszakaszában nagyon fontos, a barátokkal való "lógás".

Negatív hatások: újra és újra le kell győzniük csalódásaikat és kudarcaikat, ami hosszú távon alul motiváltsághoz vezethet, és ahhoz, hogy nem is akarják legyőzni az akadályokat.

Érzik a különböző oldalakról érkező nyomást (szülők, közvetlen környezet, saját maguk is, hiszen tudják, hogy minél tovább maradnak munka nélkül, annál inkább csökken az esélyük a jövőben egy állás betöltésére)

- dezorientáció
- értéktelenség érzése
- tehetetlenség érzése
- sikertelenség

A megkérdezettek csaknem egésze (96%-a) egyetért azzal, hogy a fiatalok általában nem képesek elköltözni szüleiktől és anyagilag függetlenné válni. Demotiváltak, frusztráltak és nem látják az életük következő időszakát. A szükséges pénzügyi forrás hiányának pedig szociális következményei vannak. A fiatalkori munkanélküliség azt jelenti, hogy nem tudnak részt venni a társadalmi életben. Úgy is érezhetik, mintha egy ördögi kör részei lennének. Ezért az életük negatív irányban megy, szociálisan instabilak és gyakran stresszelnek, érzékenyek a kritikára és hajlamosak a deviáns vagy szélsőséges viselkedésre.

2.4 Mit gondol, mit tesz boldoggá ma egy fiatalt?

A fiatalok örülnek, ha sikerül a vizsgájuk, ha van saját pénzük, és ha van perspektívájuk a jövőre nézve, ill. ha a barátaikkal tölthetik az időt – "éppenséggel jól érzem magam" átélése. Boldogságot jelent a lehetőség egy munkára, ami lehetővé teszi számukra a függetlenedést, a szakmai fejlődést és a karrierben való előremenetelt.

Röviden: munkavállalás, barátokkal töltött idő, karrier lehetőségek, jó interperszonális kapcsolatok, a függetlenség érzése. Boldoggá teszi őket az is, ha tisztelik őket azért akik, és amit csinálnak.

2.5 Mit gondol, mitől félnek a fiatalok manapság?

A képtelenségtől, hogy elérjék saját céljaikat. Az ellehetetlenüléstől, hogy munkát találjanak, ami megteremthetné függetlenedésüket. Ugyanakkor félnek attól is, hogy felelősséget vállaljanak. Azoknak az aránya is magas, akik nem akarnak munkát vállalni, a másik oldalról pedig ott vannak azok, akik félnek a munkanélküliségtől.

Félnek a kudarctól és az elutasítástól (vagy akár az elbocsájtástól munkavállalás esetén) és attól, hogy szociálisan elszigeteltté válnak. Attól is félnek, hogy nem lesznek képesek gondoskodni magukról a jövőben.

2.6 Ön szerint milyen stratégiák vagy fellépések előnyösek? Melyek nem?

Minden hozzászóló egyetértett abban, hogy "semmiképpen sem szabad magukra hagyni ezeket a fiatalokat, hanem támogatni kell őket".

Az oktatási rendszernek megfelelőbben kellene működnie azért, hogy amikor egy fiatal elvégzi tanulmányait, képes legyen komplex szövegértésre, idegen nyelvek használatára, amit egy szakmai gyakorlati hely alapvetően megkövetel. Minden válaszadó fontosnak tartotta az iskola és a munkaerő-piaci közötti kapcsolatok még intenzívebb erősítését.

Még több gyakorlati oktatásra van szükség, valamint arra, hogy mindebbe betekintést nyerhessenek, és élő példákból tanuljanak a szakmai gyakorlati helyek által. A tanároknak tájékoztatni kellene a végzős diákokat a továbbtanulási lehetőségekről, szakmai orientációról és mindezen szakmai és képzési iránymutatást kötelezővé kellene tenni az iskolákban.

A legtöbb észrevétel a formális oktatáshoz, ill. a korai iskoláskorban elvégzendő mielőbbi felmérések szorgalmazásához kapcsolódott. Néhány válaszadó szerint hosszabb tankötelezettség kellene (jelenleg 9 iskolai év), ugyanis ez 15-16 éves gyerekek nem képesek megfelelően gondoskodni magáról és egyáltalán boldogulni az életben. Éppen ezért rendkívül fontos az átmenet biztosítása az iskola és a munka világa között.

Néhány olyan stratégia végrehajtása már folyamatban van, mint pl. a fiatalok munkaerő-piacra való felkészítése különféle workshopok segítségével, ahol pl. megtanulhatnák, hogyan kell jó önéletrajzot írni, hogyan lehet jó benyomást tenni egy állásinterjún, hogyan legyen önbizalmuk stb. Minden ilyen stratégia hasznos lehet a fiatalok számára, és az iskoláknak is több segítséget, figyelmet nyújthatnának a fiataloknak karrierjük építésében, összességében jobb összeköttetés lenne indokolt az iskola és a vállalatok között.

Mindemellett a munkáltatóknak is bele kellene fektetni a fiatalok oktatásába, hiszen ez az ő érdekük is, mivel a jövőt építik általa, a szülőknek pedig a munka elvégzésére kellene ösztönözni gyermekeiket, nem pedig "kiszolgálni" őket. Ezért összességében egy szemléletváltásra van szükség.

2.7 Mit gondol, az iskolák jobban is felkészíthetnék a fiatalokat a felnőtt életre? Ha igen, hogyan?

Határozottan (válaszadók 100%-a). Az egész oktatási rendszernek a munkaerő-piac igényeinek megfelelő irányban kellene elmozdulnia.

Kutatások azt igazolják, hogy a rutinfeladatokat megkövetelő munkahelyek fokozatosan eltűnőben vannak és helyettük olyan, éppen hogy nem rutin készségeket (pl. kreativitás, személyközi kompetenciák) díjaznak és igénylik. Ezért az iskoláknak törekedniük kell arra, hogy a fiatalok ezen ismereteit, készségeit fejlessze, és munkaorientáltabb feladatokat kérjen számon tőlük.

2.8 Mit jelent az Ön számára a siker? Ön szerint ki számít sikeresnek?

Az, aki rendszeresen dolgozik képességei fejlesztésén, és aki produktív a munkahelyén. A siker annyit tesz, hogy az egyén elégedett az életével és a munkájával, olyat csinál, amit szeret, és közben inspirál másokat is – egyszóval egyensúly a magán és a szakmai élet között. Nagyon sok sikeres ember van világszerte, ők példaként állhatnak előttük.

Összegzés, végkövetkeztetések

A munkanélküliség az Európai Unióban 2008 márciusa óta folyamatosan emelkedett a gazdasági krízis egyik eredményeként.

Az Eurostat felmérése szerint 2015 novemberében közel 4,53 millió volt a 25 év alatti fiatal munkanélküliek száma az EU 28 tagállamában (Forrás: Eurostat). Minden, az ENTRE-YOU projektben résztvevő partnerországban (Ausztriát: 10,9% és Hollandiát: 11,9% kivéve) a legmagasabb a fiatal munkanélküliek aránya az EU-ban (Spanyolország 47,5%, Horvátország 45,1%, Románia 23,6%, Bulgária 23,5% és Magyarország 18,9%).

Összességében jól látható, hogy a Mediterrán és Kelet-Európai térségben élő mai fiataloknak nagyon nehéz elkezdni dolgozni és releváns szakmai tapasztalatot szerezni, annál is inkább, mivel egyre több időt töltenek el az iskolapadban, amely azonban nem biztosít számukra megfelelő, mérhető munkatapasztalatot, amit ellenben a munkáltatók elvárnának tőlük. Továbbá, a vállalkozások idősebb és tapasztaltabb munkaerőt keresnek, ugyanis nem kívánnak időt és pénzügyi forrást investálni a fiatalok képzésébe.

Ezért az egész oktatási rendszernek a munkaerő-piac igényeinek megfelelő irányban kéne elmozdulnia, mivel még mindig nem kínál lehetőséget a fiatalok számára olyan gyakorlati készségek megszerzésére, amelyek az iskolapad elhagyását követően versenyképesebbé tennék őket a nyílt munkaerő-piacon.

Emellett szintén nagy szükség van a fiatalok motiválására. A motiváció elvesztése gyakran az alábbi körülmények következménye: sok fiatal, aki eredménytelenül keres munkát, később úgy dönt, hogy inkább felsőoktatási intézményben folytatja tovább tanulmányait, ami azonban nem oldja meg a problémát. Spanyolországban, Horvátországban, Romániában, Bulgáriában és Magyarországon viszonylag magas a felsőfokú végzettséggel rendelkező fiatalok száma, és mégsem találnak munkát tanulmányaik befejezését követően.

Másrészről, a vidéki térségekben elérhető munkahelyek hiánya tovább rontja a helyzetet és még nagyobb kihívást jelent a fiataloknak olyan munka megtalálásában, amit igazán szeretnének.

Harmadrészt, a mai fiataloknak pozitív támogatásra és visszacsatolásra van szükségük a tudásukat, képességeiket illetően, amit leggyakrabban a családtagjaiktól, barátaitól és partnereiktől kapnak meg. Ez nagyban segítheti őket a frusztráció leküzdésében és az új lehetőségek iránti keresésben a nyílt munkaerő-piacon.

Ezért egy szemléletváltásra van szükség. Konkrét, kitűzött célok és stratégiák nélkül nagyon nehéz számukra megtalálni azt a teret, ahol "valóban jól érzik magukat, és ami nekik való" a munka világában.

A sokféle lehetőséggel szembe találván magukat, a fiatalok magukra maradnak abban, hogy eldöntsék melyik a helyes, és melyik a rossz irány. Nem mindig kapnak kellő támogatást és ezért felelősséggel kell meghozniuk saját döntéseiket.

www.entreyou.eu
www.facebook.com/entreyou/

A projekt az Európai Unió
támogatásával valósul meg